

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea :
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ este:
Joi si Duminica.

Prețulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

SOCIETATEA
„PETRU MAJORU“

Anulu XII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. correspondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 7.

Joi, 26 Ianuaru | 7 Februaru

1878.

Congressu la Vien'a.

Brasiovu, in 6 Februaru 1878.

Din anii 1814 si 1815 Vien'a nu a mai vedutu intre murii sei unu congressu european. Peste curundu inse i se va oferi dupa mai multu de siesedeci ani rarulu acestu spectaculu, ca-ci dupa cumu se anuncia din tóte partile cabinetulu austro-ungaru a si tramisu invitatiunile sale catra marile poteri, dintre cari cele mai multe cu Russi'a in frunte le-au si acceptatu. Asiader' vomu avé in curundu unu congressu de pace in Vien'a, care va fi chiamatu a regulá definitivu multu complicat'a cestiune orientala, care este in ajunulu resolversei sale definitive.

Ministrulu nostru de esterne ingrigiatu de armarile pacii dintre Russi'a si Turci'a, a carei'a base fundamentale s'au fostu stabilitu la Kazanlik, s'a adressatu, cumu ne prevenira neobositii nostri oficiosi din Cis- si Translitanian'a, cu-o nota energica la principele Gorciacoff, in care a protestatu contra ori-carei stipulatiuni separate, ce ar' atinge interesele monarchiei nóstre si ale Europei. Oficiosii incretieau deja fruntile infricosiatu de seriosu si numai in „neamenat'a ocupare“ a Romaniei si Serbiei cu putere armata mai vedeau „scaparea intereselor nóstre austro-ungare“, candu deodata aduse firulu electricu memorabilulu respunsu a lui Gorciacoff la not'a memorata a colegulu seu. Betranulu cancelariu declara in acestu respunsu cu-o amabilitate si complasanta din cele mai rari, ca nu a avutu nicidecumu intentiunea de a alterá sfer'a intereselor austro-ungare si europene, ca accepta cu ambele mani invitatiunea cabinetulu nostru de a regulá intr'unu congressu european cestiunile de interesu generalu. „Nu trebuie se luati ad literam basele pacii stipulate intre noi si guvernulu Sultanulu, ca-ci aceste se mai potu inca modificá“, dise Gorciacoff catra colegulu seu. Mare effectu a produsu acést'a declaratiune in cercurile oficialilor si oficiosilor. Fruntile lor s'au inseninat deodata si-si diceau cu mandria: éta cumu respectéza Russi'a pretensiunile nóstre, éta, ca siefulu officiulu nostru de esterne abia 'si-a insinuat cererea la St.-Petersburgu si a si reportatu o victoria, ca-ci Gorciacoff s'a grabitu a primi tóte pretensiunile sale.

Multi iuse au datu din capu si se intrebara ca ore in ce consista acést'a victoria a contelui de Andrásy, candu Russi'a nu se léga cu nimicu ci primesce numai in generalu pretensiunea de a sumpune, care va se dica de a face dependenta ratificarea punctelor controversate de votulu unui congressu european? Ingrigirile acestoru ómeni neeredintiosi ajunsera inse la culme, dupace li s'au impartasitu adeveratele conditiuni ale armistitiulu subscrisu la Adrianopolu in 31 Ianuaru a. c. Una din aste conditiuni ce forméza basele pacii stabilese, ca turcii se evacueze neamenatu tóte fortaretiele din Bulgari'a si Erzerumulu, pe cari le voru ocupá russii. Acést'a conditiune a speriatu chiaru si pe unii fideli aperiatori si adoratori ai politiceii contelui Andrásy. „Pester Lloyd“ dice ca russii prin ocuparea fortaretielor bulgare au in fapta Turci'a europeana si Dunarea de josu in puterea lor si „au ajunsu in privintia militara domni peste „sfer'a de interesse“ a Austro-Ungariei.“ Déca este asia atunci unde remane marea isbanda diplomatica a contelui de Andrásy, unde promisiunea solemnata a principelui Gorciacoff de a nu atinge sfer'a acést'a de interesse?

Dér' precandu spiritulu familiaru din Budapest'a incretiesce fruntea din nou, colegii sei din Vien'a suridu priceputi, par' ca ar' voi se dica: scimu noi prea bine ca Gorciacoff, Bismark si Andrásy sunt intiesi intre sine si ca in urma tóte voru esi asia cumu vor' voi ei. Acést'a se va vedé la congressulu european.

Asia este. La congressulu viitoru dela Vien'a

se va vedé déca vechi'a armonia, vechi'a liga dintre potentatii celoru trei poteri nordice mai póte reinviuá, fia si numai pentru unu momentu. Alte timpuri alta situatiune era la 1815. Aliatiloru le-a fostu succesu atunci a resturná pe marele Cesare, in manile caruia se aflau destinele Europei si pe ruinele dominatiunei absolute a lui Napoleonu Bonaparte se stabili dominatiunea poteriloru congressulu dela Vien'a. Atunci vechile dinastii sgduite in temelile lor de titanulu Franciei erau avisate cu necesitate la o comuna intielegere si conlucrare spre asi reconstrui imperatiile, spre a aduce ordine in chaosulu ce d'mnea in Europ'a. Dér' popórele? Ele gemeau atunci inca in catusile absolutismulu dér' sperau, cumu mai speréza inca si astadi dela conferintie si congrese, ca congressulu de Vien'a le va aduce libertatea, bunastarea, regulare multiumitóre teritoriale! Nimicu inse nu s'a realizatu din aceste sperantie. Cei mai tari au impartitu tierile intre sine cumu au voitu, resultatulu congressulu a fostu reactiunea generala.

Siese diecenii au trecut de atunci. Multe tronuri s'au resturnatu in timpul acest'a, multe schimbari s'au facutu in tóta Europ'a. Ide'a nationalitatii a invinsu asupra dreptulu istoricu si a produsu unitatea Italiei si a Germaniei. Absolutismulu a trebuitu se cedeze loculu regimelu constitutionalu. Intre tóte statele europene singura Russi'a inca nu a introdusu sistemulu de guvernare constitutionalu, dér' nici ea nu va poté resiste mai multu acestei pretensiuni ce i-o face spiritulu timpulu.

Érasi se voru aduná dér' marile poteri intr'unu congressu. Ele voru avé se se ocupe si acuma cu regulari teritoriali, cu imbunatatirea sórtei popóreloru. Popórele astépta cu incordare si de astadata dela decisiunile marelui congressu o solutiune multiumitóre a tuturor cestiuniloru lor de viét'a si de esistintia. Russi'a astadi victoriósa a facutu cele mai solemnele promisiuni, ca uu voiesce se faca cuceriri, ca va respectá integritatea teritoriulu romanu, ca voiesce numai imbunatatirea sórtei popóreloru chrestine din Turci'a. Germani'a si Austro-Ungari'a asemenea au asigurat de repetite-ori, ca nu urmarescu alte interese in Orientu Peste puçinu vomu vedé ce a fostu si ce nu adeveru din aceste asigurari, peste puçinu congressulu de Vien'a ne va aretá déca in adeveru esista o strensa intielegere intre cei trei cancelari imperiali si déca triumfulu celu mai nou a lui Andrásy nu a fostu numai illusoriu, déca in fine finitulu resbelulu russo-turcescu nu insémna inceputulu resbelulu european! —

Inmormentarea directorelui Dr. Ioanu Mesiota.

Sunt multe semne esterióre, prin cari societatea culta 'si documentéza stima si simpathiile sale façia de membrii distinsi din sinulu ei. In dilele nóstre cultulu persóneloru meritate a devenitu atatu de mare, incatu li se glorifica faptele, li se redica monumente inca pana sunt in viétia. Astadi, amu poté dice, se cauta cu luminarea oca-siunea de a arangiá festivitati in onórea acelor cetatiani, cari esceléza intr'unu modu ócreare in societate. Tóte aceste manifestatiuni de stima si simpathia catra cei ce se afla inca in viétia inse contienu cevasi silitu, precalculatu, ele sunt mai multu séu mai puçinu artificióse, influintiate de interesele dilei si de bunulu tonu. Cele mai curate, mai puçinu falsificate sunt si remanu simpathiile, ce se aducu unui mortu. Acuma cá in tóte timpurile este numai cosciugulu cu gloriol'a lui, in giurulu carui'a se grupéza simtiemintele cele mai nefaçarite, judecat'a cea mai drépta a muritoriloru.

Ceremoni'a inmormentarii directorelui Mesiota din 2 Febr. probéza din nou adeverulu acest'a. Ea a fostu o generala manifestatiune de parere de reu, de simpathia si recunoscintia din partea poporatiunei Brasiovulu pentru bravulu, demnulu si multu me-

ritatulu siefu alu corpulu professoralu dela scólele centrale romane din locu. Fruntasii orasiulu de tóte nationalitatile, tóte autoritatile bisericesci si civile si multi militari au asistatu la ceremoni'a funebra. O multime mare de poporu din tóte clasele societatii se concentrase in giurulu gimnasiulu romanu, din a caruia feréstra de mediulocu falfaiea unu stindartu mare negru. Lengá gimnasiu se aflá locuinti'a repausatulu. Multimea implú strad'a cea mare a Scheiloru, ferestrele chiaru ale caseloru, pe unde a trecut conductulu, erau tóte indesuite de spectatori si spectatórie. La 3 óre p. m. punctualu s'a pusu in miscare conductulu. Music'a militara intoná jalniculu marsiu romanescu. Carulu mortuariu, ale carui cordóne au fostu portate de professori, se puse in miscare. La ambele parti mergeau studenti cu chipiuri tricolóre, portandu faclii, ér' dupa caru urmau tóte autoritatile si toti asistentii in ordinea cea mai frumósa. Cosciugulu erá incarcatu de flori si cununi si impodobitu atatu de frumosn, incatu stórse admiratiunea generala.

Cele noué cununi, cari impodobeau sarcofagulu si pe a caror'a pantlici de matasa straluceau prea frumóse inscriptiuni cusute cu firu au fostu oferite: un'a din partea corpulu professoralu, alt'a din a studintiloru; „Reuniunea femeiloru romane“, a caruia actuariu a fostu repausatulu multi ani, inca a depusu o frumósa cununa. Cea mai frumósa inse era cea oferita din partea „Reuniunei de gimnastica si de cantari“, a careia fundatoriu, cassariu si presiedinte a fostu directorele Mesiota. Elu a consacratu acestei societati multa ingrigire si chiaru inainte de mórte ia testatu cá si „Reuniunei femeiloru romane“ o suma insemnata din mic'a s'a avere. Mai departe se observá frumósele cununi oferite din partea dlui Diamandi I. Manole si un'a din partea dlui Ioanu B. Popp cu inscriptiunea: „Amiculu amiculu“. Class'a V-a de fete si clas'a 3-a reala inca depusera cunune. Dintre tóte noué cununi s'a observatu inse mai multu si a facutu cea mai placuta impressiune cea oferita de catra „comissiunea scólei de meseria si“ (Gewerbeschulcommission), adeca din partea cetatianiloru sasi. Acést'a cununa marturisesce mai elocuentu cá ori-ce respectulu si simpathi'a, de care se bucurá repausatulu si intre cetatiani sasi.

Conductulu ajungédu la biseric'a St. Nicolae, cosciugulu a fostu dusu in bisericu, unde s'a celebratu servitiulu funebralu de catra trei preoti: protopopulu Brasiovulu Iosifu Baracu, protopopulu Ioanu Petricu si parochulu Andronicu Andronie. D. protop. Baracu a tienutu apoi o predica de pe amvonu, in care accentuandu perderea cea mare, ce a intimpinat'o natiunea, biseric'a si scól'a prin mórtea prea timpuria a directorelui Mesiota, a descrisu cu deameruntulu tóte suferintiele lui, dispositiunile testamentarie, ce lea luat cateva dile inainte de mórte, din care aflaramu, ca pe lenga donatiunile ce le-a facutu socie atiloru susnumite a mai testatu tóta bibliotec'a s'a in valóre de 2—3 mii (nu de cateva sute, precumu din eróre dise d. protopopu) gimnasiulu romanu de aci — si a finitu apoi cu ertarile indatinatate. Dupa acést'a d. professoru si conrectorulu prov. Stefanu Iosifu a rostitu cu lacrimi in ochi si cu vocea tremuratória unu cuvintu de adio frumosu si adencu simtitu, pe care'lu reproducemu aci in estenso:

„Vivere militare est mi Lucilli.“

Cu aceste cuvinte semnificante caracteriséda lupt'a vietii renumitulu filosofu si barbatu de statu Senec'a, omu incaruntitu in lupta contr'a perversitatii ómeniloru intr'o epoca de trista memoria, in care vitiulu si coruptiunea serviea de pedestalu tiraniei celoru mai detestabili despoti. Da! jalnici ascultatori! Viétia este lupta continua in ori-ce forma ni-o amu imaginá. Fericitu muritorulu, carele in lupt'a vietii 'si incinge fruntea cu laurii victoriei spirituale Numele lui va ilustrá o frumósa pagina in cartea vietii neamuriloru.

